

Obsah

1 Úvod	7
1.1 Chemické inženýrství a chemická technologie	7
1.2 Systémy	7
1.3 Procesy	8
1.4 Veličiny a vztahy používané v chemickém inženýrství	10
1.4.1 Fyzikální veličiny	10
1.4.2 Rovnice a vztahy	12
1.5 Metody chemického inženýrství	15
2 Základy bilancování	18
2.1 Bilance za konečné bilanční období	21
2.2 Bilance za diferenciální bilanční období	22
2.3 Materiálové bilance	22
2.3.1 Vyjadřování složení směsí	23
2.3.2 Přepočty složení směsí	24
2.3.3 Doporučený postup při materiálové bilanci	24
2.4 Materiálové bilance bez chemické reakce	25
2.5 Materiálové bilance s chemickou reakcí	29
2.6 Úlohy	36
3 Základy hydromechanických procesů	40
3.1 Hydrostatika	41
3.2 Proudění tekutin	43
3.3 Bezrozměrná kritéria podobnosti	47
3.4 Proudění kapaliny horizontální trubkou kruhového průřezu	48
3.5 Proudění potrubím s nekruhovým průřezem	53
3.6 Proudění v porézních materiálech	53
3.7 Úlohy	56
4 Doprava kapalin	58
4.1 Charakteristika čerpadel a potrubí	61
4.2 Sací a výtlačná výška	69
4.3 Úlohy	71
5 Filtrace	73
5.1 Filtrační přepážky a některé typy filtrů	76
5.1.1 Filtrační přepážky	76
5.1.2 Některé typy vsádkových a kontinuálních filtrů	77
5.2 Bilance hmotnosti a objemu při filtraci	80

5.3	Kinetika koláčové filtrace	81
5.3.1	Filtrace při konstantní rychlosti	83
5.3.2	Filtrace při konstantním filtračním rozdílu tlaků	84
5.3.3	Filtrační konstanty	84
5.3.4	Promývání filtračního koláče	85
5.3.5	Filtrační cyklus	86
5.4	Úlohy	91
6	Míchání	94
6.1	Modelování míchacích zařízení	99
6.2	Úlohy	102
7	Bilance entalpie	103
7.1	První věta termodynamická – bilance uzavřeného systému	103
7.2	Bilance entalpie v otevřeném systému	106
7.2.1	Konečné bilanční období	106
7.2.2	Diferenciální bilanční období	107
7.3	Měrná a molární entalpie, entalpie směsi	108
7.4	Výpočet entalpie čisté složky	109
7.4.1	Volba referenčního stavu	110
7.4.2	Závislost entalpie na tlaku	111
7.4.3	Závislost entalpie na teplotě	111
7.4.4	Změna entalpie se změnou skupenství	113
7.4.5	Změna entalpie se změnou skupenství a teploty	113
7.5	Řešené příklady	115
7.6	Úlohy	121
8	Základy sdílení tepla	123
8.1	Vedení tepla – Fourierova rovnice	124
8.1.1	Vedení tepla rovinnou stěnou	125
8.1.2	Vedení tepla složenou rovinnou stěnou	125
8.1.3	Vedení tepla válcovou stěnou	127
8.1.4	Vedení tepla složenou válcovou stěnou	129
8.2	Přestup tepla	129
8.2.1	Newtonův ochlazovací zákon	130
8.2.2	Fourierova-Kirchhoffova rovnice	131
8.2.3	Přestup tepla při nuceném proudění	135
8.2.4	Přestup tepla při přirozeném proudění	139
8.2.5	Přestup tepla při současném přirozeném a nuceném proudění	141
8.2.6	Přestup tepla při varu a kondenzaci	142
8.2.7	Obecný postup výpočtu hodnoty součinitele přestupu tepla	143
8.3	Složené sdílení tepla – prostup tepla	144
8.3.1	Prostup tepla rovinnou stěnou	144
8.3.2	Prostup tepla válcovou stěnou	146
8.4	Úlohy	149

9	Výměníky tepla	151
9.1	Příklady konstrukce výměníků tepla	151
9.2	Entalpická bilance výměníku tepla	152
9.3	Bilance diferenciálního úseku protiproudého výměníku tepla	154
9.4	Úlohy	165
10	Odparky	168
10.1	Odpařovací zařízení	168
10.2	Výpočet jednočlenné odparky	171
10.3	Úlohy	177
11	Základy sdílení hmoty	179
11.1	Mezifázová rovnováha	180
11.2	Molekulární přenos hmoty – difuze	182
11.3	Přenos hmoty při proudění – konvekce	183
11.4	Lokální bilance složky	184
11.5	Přenos hmoty k fázovému rozhraní – přestup	185
11.5.1	Určení součinitele přestupu hmoty	185
11.6	Přenos hmoty z jedné fáze do druhé – prostup	187
11.7	Typy výměníků hmoty	191
11.7.1	Stupňový kontakt fází	191
11.7.2	Spojité kontakty fází	193
11.7.3	Vztahy pro popis výměníků hmoty	194
12	Extrakce	197
12.1	Zařízení pro extrakci	198
12.2	Extrakce s nemísitelnými rozpouštědly	200
12.2.1	Jednostupňová extrakce	201
12.2.2	Opakovaná extrakce	202
12.2.3	Protiproudá extrakce	206
12.3	Extrakce s omezeně mísitelnými rozpouštědly	210
12.3.1	Jednostupňová extrakce	210
12.3.2	Opakovaná extrakce	212
12.3.3	Protiproudá stupňová extrakce	215
12.4	Úlohy	217
13	Sušení	223
13.1	Vlastnosti vlhkého vzduchu	224
13.2	Vlastnosti sušeného materiálu	228
13.3	Kinetika konvekčního sušení	229
13.4	Vsádková (periodická) konvekční sušárna	230
13.5	Kontinuální konvekční sušárna	234
13.6	Druhy sušáren	238
13.7	Úlohy	241
14	Destilace a rektifikace	244
14.1	Rovnováha kapalina-pára	244
14.2	Mžiková destilace	247
14.3	Kontinuální rektifikace v patrové koloně	250
14.4	Kontinuální rektifikace v plněné koloně	257

14.5	Vsádková destilace	258
14.6	Vsádková destilace s rektifikací	261
14.7	Úlohy	261
15	Chemické reaktory	265
15.1	Chemická reakční kinetika pro jednu nevratnou reakci	266
15.2	Charakterizace průběhu reakce	268
15.3	Reakční entalpie	270
15.4	Chemická reakční kinetika pro soustavy reakcí	271
15.5	Průtočný ideálně míchaný reaktor	274
15.6	Kaskáda průtočných ideálně míchaných reaktorů	276
15.7	Vsádkový ideálně míchaný reaktor	277
15.8	Trubkový reaktor s pístovým tokem	279
15.9	Heterogenně katalytické reaktory	282
15.10	Úlohy	283
	Seznam symbolů	287
	Literatura	293